

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVOPÁRT KOZLONYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 5 " 50 kr. Negyedévre 2 " 20 kr. Egy hónapra 1 " 10 kr.

Hirdetési díj: öt házasos petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű a többiában megjelölt hirdetéseknek leegyenlő törvény. Helyi díj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. A hirdetéseknek valamint a nyitási költségeknek egyedül a kiadó iróiban vételek fel. Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadó iróiban, a lap szellemi részére tartozó költségeknek a szerkesztőség iróiban czimezőndők.

Debreczen, szept. 29.

(-) Nincsen annak se szeri, se száma, a mennyi váddal dobálóznak ráuk az ellenzék részéről uton-utólen. Magasan fitogtatják az ő elváltóságukat s ugyanannak hiányosságát vetik a mi szemükre.

Felületes emberek, a kik nem szoktak gondolkodni, semmit sem tevéstnek össze oly könnyen, mint a fanatizmust az elváltósággal. — A ki legmakacsabb, az a legszilárdabb elvült hazafi nekik. A ki bedugja fejét a homokba mint a struzsivadár, hogy se jobbra, se balra ne lásson, az a rendíthetetlen elváltósági példányképe.

Az ilyen elváltóság szeméihez nem hat el a világgosság. Kossuth azt mondta: a politika az egzentiák tudománya. A mi szélső baloldali barátaink azonban azt hirdetik: az igazi nemzeti politika a mozdulatlanosság, a merev negatio. — A világ fenekestől felfordulhat körülöttök, jöhet az árvíz, új eszmék harca, új körülmények kényszerítő hatalma, az "elvült" szélső baloldali hazafi bele ül a pipázni a kádba, mint a szegedi ember s várja, míg az árvíz elmúlik, míg a világ ő hozzá alkalmazkodik.

Könnyű nekik. Ők ráérnek az ilyenekre. Tehetik, mert hiszen egész politikai programjuk ebből áll: "nem kell közösgyű!" De bezzeg azoknak a férfiaknak, kik tevékeny részt akarnak venni hazájok sorsának előmozdításában, azoknak, kik előtt fontosabb az ország java, mint saját kényelmök, ki kell állni a kádból.

Akkor aztán megessik, hogy a kényelemben pipázgató visszamaradt honfitársak azt kiáltják szemükre: "Megtagadtátok elveiteket! Megváltoztatátok politikai hitvallásotokat!"

Es magok mellé kecskegátat a népet s a népszerűség örve alatt vakmerőkké lesznek.

Pedig az a szeszélyes nép csak az egyik perczen emel az égig, a másik pillanatban már földre tipor, s akkor tűnik ki, hogy a népszerűség hajhászása vajmi tires dolog.

Jaj annak, a ki csolnakát a nép áradatára bizza. Megérhetetlen örvényei vannak annak s a ki mindig föl-szinen akar maradni, sokszor és sokat kell annak földözni nemesebb lényéből, erőszakot tenni nem egyszer meggyőződésén, látni a helyes utat s mégis követni a helytelen, mert az a népszerű, mert csak így marad meg zászlaján az "elvült" jelszava.

De a ki követte meggyőződését s a ki ráért a helyes utra, az "megtagadta elvét, megváltoztatta politikai hitvallását!"

Nincs ennél közönségesebb, de nincs is együgyűbb szemrehányás. A józan ész másképp ítél.

Nem elvszilárdaság az, hanem korlátolt értelem vagy hiu nyakasság, ha valaki látja, hogy a körülmények megváltoztak s ő mégis változatlan akar maradni és inkább tovább megy az uton

melyen hazája ügyének nem használhat csak árthat, mintsem lemondjon a következetesség és népszerűség szomorú dicsőségéről.

Elkábult a nép, a tömeg tapsai között, s nem veszi észre, hogy az ár, mely fölött uszni akar, elragadja őt s soha sem állhat meg ott, a hol találna akarna. Játékává lesz a tömeg hullámzásainak s a félelem, hogy a legelső ellenállási kísérletre az ár ellene fordul és elmeríti, — lebilincseli lelke minden gondolatát.

Oh igen is van valami a minék sohasem szabad változni, az a hűség s hazához a lelkesség és emberiség nagy eszméi iránt s előmozdítása mindannak, mi a nép erkölcsi és anyagi javára szolgálhat!

A szabadelvű párt szervezkedése. Az országgyűlési szabadelvű párt hétfői értekezletén Perényi bárónak a párt erősebb szervezésére vonatkozólag tett indítványára a miniszterelnök kijelenté, hogy az indítványt helyesli s nézete szerint a fontos kérdés megfontolás és a módoszatok megállapítása végett egy szűkebb bizottságnak lenne kiadandó.

A jövő évi költségvetés. A miniszterelnök elnöksége alatt tegnap délután tartott minisztertanácsban a pénzügyminiszter által előterjesztett jövő évi költségvetés tárgyalatott. A tárgyalás befejezte után a költségvetés jóváhagyás végett ő fészege előterjeszték, a mi e napokban meg fog történni, és így a költségvetést a pénzügyminiszter valószínűleg október 2-án a képviselőház elé terjesztheti.

Iparügyi népgyűlés. A b-gyarmati iparutasulatok jövő hó 3-án vasárnap az ipartörvény módosítása és az iparügyi fejlesztésének törvényhozási előmozdítása tárgyában népgyűlést rendeznek, melyre az előkészületek, nagyban folynak. A gyűlésre a fővárosból Ráth Károly és Mudrony Soma országgyűlési képviselők és Gelléri Mór iparügyi titkár hívtattak meg, kik mind a hárman le fognak az alkalomból Gyarmatra randuálni. A népgyűlés elnöke (Reményfy József ottani tekintélyes polgár lesz. Ugyane napon délelőtti tartatik meg az ottani iparos-ijusági egyesület végleges alakuló gyűlése, melyen a megnyitót beszéd, elmondására Gelléri Mór, mint az összes hazai iparosijusági egyesületek szövetségének vezértitkára kéretett föl.

Országgyűlés. Budapest, szept. 28.

Péchy Tamás elnöksége alatt a képviselőház ülése megnyitván, több kérvények mutattatnak be, melyek a kérvényi bizottsághoz utasítottak. Az időközben választott képviselők igazoltattak.

A delegatio tagjainak megválasztására atáridőül a szombati ülés tüztetik ki, míg az összes bizottságok a csütörtöki ülésben megválasztatult.

Először elnöknek megválasztott báró Kemény János 159 szavattal (Liszki Imre 29-et, nógrádi Szontagh Pál 3-at, Lukó Géza 1-et kapott); másod-elnöknek nógrádi Szontagh Pál 164 szavattal, jegyzőknek Antal Gyula, Baross Gábor, Beóthy Alzsimir, Horváth Gyula, Molnár Aladár, Straszimír Károly; háznagyok Kovács László.

Végül Tisza Kálmán felelt Miklós interpellációjára. Erről lapunk más helyen.

nagy kosárban, s meg-meg piben, vagy egy szegény ördögöl, ki a jár rászára könyökölve életunt arccal bámul a Szajnába. Néha visszafordul emberünk, gyanusn néz a rongyos emberre, aztán a vízre s tovább folytatja útját.

Bizonny a Szajnáknak sincs ilyen időben barátságos színe. A házak tetői, a kémények, a járó rácsa, az utca fölött lebegő köd zagyva képpé egyesül a szél fúdozta habokban. Akárkiben is szomorú gondolatot keltenének, a ki oda néz. Emberünk azonban nem találja oly szomorúnak. A nedves köd a lelkét is átjárta, ruhája szöveteinek nincs egy száraz szála; de azért vígan fűtőréz összecsiszított nyul-ajkaival. Hiszen már oly régóta neki tőrdőtt a Szajna kődenei! S aztán jól tudja, hogy amott, majda oda ér, jó meleg irada, vígan zuhogó vaskállya várja bádoglemezével, hol minden reggel maga szokta elkészíteni reggelijét. Az ilyen szoba, mely másnak valószínűs fogság, víg paradicsom az ilyen szegény ördögöknek, kik egész életükre oda vannak láncolva.

"Csakhogy valamiképp el ne felejtsek almat venni," normolta magában, minden szadik lépésre s aztán tovább fűtőréz, tovább siet. Nincs ember, a ki oly vígan menne dolog után, mint ő.

Nó végre! végre! lyukadt a hosszú partnak, odáért a Notre-Dame hátmögé. A Szajna-sziget e pontján a köd alkalmatlankodott,

Egy szélső baloldali lap a királyról.

A "Pécsi Figyelő", mely a szélsőbaloldali egyik lapja, a királyi pécisi tartózkodásáról a következőket írja:

"Háromszáz év alatt e napon először lépett falaink közé oly egyén, ki Szent István első apostoli királyunk szent koronáját hordja fején: Pécs városa e napon vendégül üdvözölte I-ső Ferencz Józsefet, a magyar királyt, és magas állásához méltó fényfel fogadta. Es ezzel Pécs város közönsége megmutatta, hogy tudja mit jelent nekünk magyaroknak e sző koronázott király! Pécs város közönsége megmutatta, miként tudja és érzi, hogy nekünk magyaroknak nem az a király, a mi más népeknek. Pécs város közönsége tudja, hogy mi egy ezred óta birunk önálló alkotmánnyal s ezen alkotmánnyal egyik elengedhetetlen kiegészítő része a korona. Szentnek tartjuk e koronát, mint szimbolumát, a magyar állam egyességének és hatalmának, és tudjuk, hogy a korona ezen jelentősége átszállott a főre is, mely azt a törvény szerint fején hordozza.

A felsült kortesfogás.

— A zsidó kérdés, — Budapest, szept. 28.

Tiszta Kálmán a képviselőház mai ülésén a felhajszolt zsidókérdésben tett interpellációjára megadta a kellő választ.

A válasz így hangzik: T. ház! (Halljuk! Halljuk!) A múlt szombati ülésen, tehát még a háznak jóformán megalkulása előtt, mert hiszen a tisztviselő megválasztásáig igazság szerint a ház megalakulva van, — már egy interpelláció intézetett hoztam Miklós István képviselő ur által, melyet bátor leszek felelősné. (Szólok olvassa Miklós István interpellációját.)

T. ház! Mindenekelőtt két megjegyzést kívánok tenni. Az egyik megjegyzésem az, hogy nem tudom, miú indok bírhatna bárkit arra a nézetre, hogy az Istóczy képviselő ur által az itt előadottak szerint követelt irányzatot akár a szabadelvű párt, akár a kormány aazonosította volna.

Ugy a szabadelvű párti sajtónak, miat magának a kormánynak és a kormánypártnak magatartása mind a nyitve van a legkétségtelenebb bizonyítékot nyújtja.

A másik, a mit megkívánok jegyezni az, hogy mindenütt szabad országban és így nálunk is igen sok mozgalom indított meg egyesek által, a mely a kormánynak helyesléssel nem találkozik.

De ép úgy nálunk, mint más szabad országban nincs mód arra, és talán veszedelmes lesz, ha valiamkor módra, sok irányzatra nézve, hogy a kormány már eleve megállapítson valamely mozgalmat; — mert egy oly neme a praeventív intézkedéseknek, a melyeknél fogva, ha az egyszer törvényre emelkednek, a kormány minden, nézete szerint helytelen mozgalmat, ha az a törvények helytelen köz mozog is, megakadályozhatná. (Ugy van!)

Hozy ez a t. képviselő urnak teteszenek-e nem kérdem, mert nem hiszem, de ha követeli a kormány részéről — és követelheti — a törvények korlátai közt maradó más oly mozgalomnak előre meg nem akadályozását, mely a kormány nézete szerint helytelen akkor nem szabad követelnie egy oly mozgalomnak eleve megakadályozását, mely az ő nézete szerint is helytelen és a kormány nézete szerint is az, mert a mint az nem ad jogot arra, ha a kormány nézete szerint valamely mozgalom nem helyes, ép úgy nem adhat okot valamely mozgalommal szemben, arra az, hogy az a képviselő ur nézete szerint nem helyes. (Ugy van! Nagyon helyes.)

Különbben a mi magát a képviselő ur kérdését illeti, a kormány elbe a szövetségesszabadságytervezete a mai napig terjesztve nincsen, és így a kormány nem lehetett azon helyzetben, hogy azt megerősítse, vagyis a mi

fennálló gyakorlatunk szerint az illető záradékkal ellátva, vagy ezen ellátást megtagadja. Egyébként engedje meg a t. ház, hogyha bár ezzel megadtam magának a kérdésnek lenyegére nézve a feleletet, megmondjam még azt is, hogy alapszabályok meg nem erősítésének indoka az nem lehet, hogy a czél a kormány nézete szerint helyes vagy helytelen.

Indoka lehet és kell, hogy legyen az, ha valamely oly egyesület szándékoztatik létesíttetni, mely a törvényes szabványok megmondott, vagy az egész szerkezetből kivethető czélja ellenségeskedést támasztani az ország különböző osztályai, nemzetiségei vagy hitfelekezetek közt, vagy ha valamely egyesület czélja a törvénynevel és alkotmánnyal ellentéző. Ily esetben, — bár kitől, bármiely cím alatt jöjjön alapszabály tervezet a kormányhoz — biztosítotom a képviselő urat, hogy ez a kormány-záradékkal ellátatni nem fog. (Helyeslés.)

Ha valaki megindít valamely mozgalmat: még az elméleti terep marad és a sajtóban vitatottik, ott van ellene ugyancsak a sajtónak a fegyvere; a törvényes korlátokba ütközik, ott van a sajtótörvény és az szerinti eljárás. Ha a sajtó teréről átvitetik más tere: a mely perczen a törvényes korlátokat sérti, vagy ismétlem, igzat az ország valamely hitfelekezet, nemzetisége vagy osztálya ellen, ismét ott van a kormányunk törvény adta joga és kötelessége az any igazalmakat részint megakadályozni, részint a büntető törvény erejével sújtani.

Es legyen meggyőződve a képviselő ur, hogy minden ilyen igazalom irányában, mely ismételten vagy a törvényt sérti, vagy az osztályok, nemzetiségek és hitfelekezetek közti gyűlölséget és surlódást idézi elő, a kormány kötelességét teljesíteni fogja. (Élénk tetszés.) Miklós István és a ház a választ tudomásul vették.

— A zsidó kérdés, — Budapest, szept. 28.

Magnás és ügnyök.

— A tárgyalási teremből — Gróf Majláth Kálmán (beesultsértési pőrét Kohn Jakab ellen hétfőn kezdtek tárgyalni a bécsi törvényszék előtt.

E párnek tárgya röviden a következő: Kohn Jakab ügnyök székhelyi Majláth Kálmán grófnak, ki azt állította, hogy egy millió örökségi port kell megnyernie, mert ennnyivel csillta őt meg Majláth György az országbíró, nagyobb összeget kölcsönzött, s mitután a gróf öröksőségi igényeit visszautasították, s az ügnyöknek nem fizette vissza pénztet, ez a "Wiener Sonntags Zeitung"-ban egy levelet tett közzé a grófnak intézve, melyben ilyenféle kitételek voltak: "Ha Hogarth Vilmos híres rajzóút, gróf ur, ismerte volna, a szorgalom és a benyesség következményeit" másképen tette volna fel képeket; — a gróf aztán a levél miatt becsületsértési pert indított Kohn ellen. Megjegyzendő, hogy az ügnyök azon reményben, hogy a gróf csakugyan megnyeri a milliót, s mivel egy lílázat nevű biztatta, hogy a gróf 600,000 frtos házat fog általa vétetni, a miből szép ügnyök haszna lesz, kezdetben 300 frtot kölcsönzött a grófnak, később azonban ez az összeg felment 25,000 frtj. Mivel az ügnyök elkérte testvéreinek is minden pénzt, sőt nevének ékszerreit, hogy a gróf kivánságának eleget tessen, s szánandó spekulációjá által egészen tönkrement.

Tanul kihallgatták Majláth György országbíró is, ki az elnök azon kérdésére, hogy honnan rokona a grófnak, azt felelte, hogy egy közös dedatúry volt.

A tárgyalás foly.

Dulcigno előtt.

Dulcignóban kedvezőtlenül alakul a helyzet. Riza pasi kijelentette, hogy az abának hoz kell csatlakoznia és a montenegróikkal mint ellenséggel bántia, ha nem kap ellen kezű utasítást Konstantinápolyból.

Napi hírek.

— Azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük a jelen évnegyedben azaz szeptember hó végével lejár, valamint azokat, kik lapunkra előfizetni óhajtanak, a közpöly új évnegyedre tisztelettel figyelmeztetjük.

Lapunk előfizetési ára: Október hóra 1 frt o. é. Október-december 1/2 évra 2 frt 50 kr.

Előfizethetni helyben Kutsai Imre könyvnyomdájában, továbbá Telegdy K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben s vidéken a postautalványval minden postahivatalnál.

"Debreczeni Ellenőr" kiadóhivatala.

József főherczeg családja körében, mint azt ujabbán is olvassuk, a társalgási nyelv rendesen magyar. Francia szót is ritkán hallani ott, nemet pedig a legritkábban. A főherczeg fia körül László nem is beszél csak magyarul, József azonban már kezd kissé beszélni francziul is.

Köszönetnyilvánítás. Az árvaház részére Busás Eleknek urnó küldött 1 véka tiszta búrá 2 nagy szék burgonyát és 2 drb. szőrtököket adományozott, fogadja kegyességéért az árvák nevében hálás köszönetemet Kaecskovicnsé.

Balázs Kálmán zenekara most a n. váradiaikat mulattatja. E zenekarnak, — mint a "Bihar" írja, — kiváló tulajdonságai a praecise játék, mostor összhangzat és türes előadás, most is kelemes élvezetet szerez a hallgatóknak.

Két új színmű fog a jövő hét folyamán színpadunkon színez kerülni. Az egyik Makróczy "Beesultés szegénye" című népszínmű a másik pedig "Lea grófnő". Ez utóbbival nyílik meg a bérlet is. A czimzerepet kitünő művésznök Hunyadi Margit fogja játszani.

A lotenyésztés emel. alakult részvény társaság által, a debreczeni októberi lóvásár alatt október 4-én 3 órakor délután következő lovak fognak díjaztatni: A vásárra hozott legzsébb és a díjra legérdemesebb hatás lovak. I. díj Erem és egy pár lóra szép szerszam. 2. díj Erem és egy pár lóra való pokrócz és hereder. 3. díj Erem és egy pár lóra való sárga szőf kötfő. A vásárra hozott legzsébb és a díjra legérdemesebb hatás lovak. I. díj Erem és egy teljes nyereg felszerelés. (Stein-

benne! Dehogy tévedne el az egyenes vonalak, a két tintával írott címek, szanyos porzóval csak az íment behitett, hevenyében odavetett jegyzetek között!

Ugy látszik, hogy dolga a rendes kerékvágásban meg. Emberünknek arczán oly megelégedés tükröződik, mint a kereskedőnek, ha évi számlája várakozáson felül üt ki. Mig a lapozással mutatja magát, a szomszéd szobának félig nyitott ajtaján keresztül meg embercsoport látszik, a mint sajnálkozva áll körül egy márványasztalra kiterített lányt.

"Mily nagy! mily kar érte!"

Miközben annak emberünkhez, hogy fiatal-e, szép-e. Nyugodt falatozás közben szemléli az elébe rakott tárgyakat, mint a leánytól találta: egy gyűszűt, olót, tárczát, melyben egy árva son búrta meg magát, s egy munkáskönyvet. Ennek egyik lapján elmosódott szavak állanak: "A gyermek . . . . . nem volt pénzem . . . . . nem táplál . . . . ."

Emberünk vállat von, wintha mondandó: "ismerem már az ilyen históriákat. . . . ."

Aztán veszi tollát, gondosan összeszedi a könyvre esett almozarszákat, neki gyárkózik, hogy lehetőleg szépen írja be a nagy könyvbe e szavakat.

"Félicie Rameau, varróleány, tizenhét éves!"

A "Debreczeni Ellenőr" tárczája

A KÖNYVVIVŐ.

— Életrkép. —

Írta: Alphonse Daudet

"Brrr. . . milyen köd! . . ." mondá, midőn kilépett az utcára. Aztán felhajtja kabátja gallérját, kezét zsebébe rejtji, fejét lehajítja s aztán megdőlud hivatala felé.

Valóban, nagy köd van; bár a nagy városok utcáin nem látszik úgy meg. A házak tetőin foszlányokra szakad, a falak beiszáznak, az ajtókon, ablakokon keresztül magukba nyelik a lakások. A kocskir robaja, a járókéleők tömege szintén nagyban hozzájárul a köd szétszórásához. A hosszú boulevardokon, a Szajna partján azonban, ott a Notre-Dame mögött, hol napkeletkor féllomban van minden, erősen állja meg a helyét.

Emberünk azonban mindennap végig méri a Szajna partját, akár hó esik, akár szél fu s meg hivatalába. Pedig más utat is választatna, de mikor a Szajna oly titokteljes várásszal van rá. S aztán ez órában és ilyen időben a flaneur-ök még javában alszanak, nem alkalmatlankodnak neki. Néha-néha találkozik egy asszonnyal, ki fehérenmüt czipel

Előzetes helyben... Kutas Imre könyvkereskedése

Debrecen

Hely képvis... rosház előtt mon... reményét fejezte... mint ő felsége n... telhetni őt, nem... nek semmi kétség... íri országgyűlési... után őt és társait... rály az ország kö... S hogy ő f... fennlévő kétségeit... képviselő ur a de... pén arra nézve is... gositásokat adott... függetlenségi párt... ben fogják tartan... védelmezik Ausz... ellen.

Hogy mit... kozarta, az a p... hunczut a német... melyeknek egyik... azt hangzattat... Ausztriáért elvé... dinasztia iránti... nyitja be, hogy... hóhéroknek neve... sen a párt belső... nek el ők magu... ral. Mi örömet... képviselő ur loya... tárol.

Azon nem ke... sége vonakodnék... tárczákat a képv... értelmű társainak... csatni, mihelyt a... lóban őket jelöli... ben itt lesz az al... nak kedve van... fára a nyár közp... függetlenségi párt... Nektünk semm... lyeik ellen. Sőt... egy kis káröröm... mit sem kívánhat... azt, bárcsak a t... és társainak t... niszteri bársony... nik magukat.

Mert, hogy a... megkapnák pártj... már itt-ott most... zaáruló czimet, a... selő ur már maga... A lendő b... tagja igyekszik t... megbarátkoztatni... hogy adót bizony... adót" is kell figy... kormányozni nem...

Azt mondják... kijelentésére szór... hallgató polgártár... nek ezt a részét... jos éljenzés. Neh... váltta a fejt, hog... tatjuk meg akko... csak itt marad a... adó. Mit látván a... nak látott egy kis...

A „Debreceni... A francia háza... lar... — Dumas leg... Dumas legújabb... részleteket ad... A részletek kiz... helyzetére vonatkoz... tot, a szavazati jog... esetre azelőtt foglalkoz... keltségre tarthatnak s... A francia házas... az a körülmény, hog... tető ügyekben itélnék... czia no kiváló társad... érdekeltségben tartják... azon rohamosan ism... melyek a francia no... dalmi helyzetéből min...

Három kiváló b... ban a „Divorce” (az... védelmezőjének ügyei... Bière kisasszony, egy... ölte kedvesét, mert a... A második Duair... len elbukott, ki szin... az nem akarta elfoga... madiké végre Tilly g... férje kedvesének erc...

Mándoki De Marsille gróf finom szerepét emelte Kello érvényre s a negyedik felvonás részlegéi jelenetében megdöntö ma radni azon nehéz korlátok között mit e szerepen csak kevés színész tapintata tud eltalálni.

Szatmári Genevoie-ja oda illenék egy párisi szinpadra is. Első felvonásbeli drámai jelenésével még akkor is nagy hatást csinált volna, ha az orchesterben szinczongással nem zavarták az ünnepléses hangulatot. Hevesi René nagy szerepével csak nehezen küzdött meg. Ő ily férfias alakkal nem tudja összeegyeztetni önmagát. Főhíbjája az, hogy keze-lába, feje, — egyre mozog, dolgozik. A kellő nyugodtságot, higgadt fűriáságot egy pillanatra sem tudja felőltetni. A tehetséget nem lehet tőle elvitatni, s hisszük, hogy a tél folyamán a mainál sikerültebb alakításokat is fog mutatni.

Kiseb szerepeiben Fenyéri és Karczag mozogtak ügyesen. Még az ügyelőkhöz van egy pár szavunk. Nagy feleljen meg kötelességének vagy adja át helyét méltóbbnak, mert hogy a szinpadon szereplőknek kelljen őt figyelmeztetni, az a közönségre nézve és magára a szereplőkre nézve is bosszantó. — Ez előadásban Hunyadi Margitnak több ízben kellett magát zavartatni, hogy az ügyelőt kötelességeire instruálja. A művésznő az által sokkal többet rontott az illüsióiból, mint a menyit az eredmény által elérhetett volna.

DEBRECENI SZÍNHÁZ. Csütörtökön, szept. 30-án. Az idegesek. Sardou kitűnő vígjátéka. Kezdeté 7 órakor. Felelős szerkesztő: Kutas Imre. Főszerkesztő: Vértési Arnold.

Makk eladás. A hagymádfalvai uradalmi 3000 hold erdő s idei makk-termese eladó. Venni szándékozók sziveskedjenek az uradalmi főerdőbíró Peche Alajos Pod. urral Hagymádfalván értekezni. 348 1-2

Az est hősnője szintársulatunk új tagja, Hunyadi Margit volt. Előnyösebben talán be sem mutathatna volna magát mint Rene Klára néhez s sok tanulmányt igénylő szerepében. Ő átgondolja, átérzi játékát. Minden szavából kitészik az érteleme, a tanulmány. Alakja imponáns s megjelenése rögtön leköte a figyelmet, mit tiszta csendő hangján kijetett szép beszédmodora csak növeli. Toiletteje gazdag, izléses s divatszép. Kileptekor hosszán terő taps fogadta és szép virágcsokorral tiszteltet meg. Tegnap szerepét azonban talán kimerültség következtében nem emelte olyan tüköryre, mint azt a három első felvonás utáni, de különösen a harmadik felvonás pamlag jelenése után várhattuk volna. — Beszédjével, szép szavallatával elragadta a hallgatót, de pathosra nincs, (vagy csak talán ez este nem volt), ezt megmutatta a negyedik felvonásban, midőn Mandarin ellen bárba nem épen szükséges ő pathosral akart kikelni. Elhibázta még azon jelenést, midőn szorongatott helyzetében De Marsille-val az opiumot megitatja. A gróf ha még olyan mámoros is, olyan gunyos, odavetett, gyanút ébresztő feleletekre aligha megiszsa az orvosságot; itt nyájasságot, szeretetreméltó ál-gyöngyösdéget kellett volna mutatnia s csak akkor lesz teljes az utána következő játék és azon tudat felett kétségbe, hogy egészen kiürítette a flautát. Az ő hangsúlyozása után azonban talán azt is elhíhetnők, hogy ő maga is örvendhet a történetben. E csekély hibát leszámítva, Hunyadi Margitátrá kimondjuk azon véleményünket, hogy kitűnőbb drámai művésznő, még a debreceni színházban soha sem volt tagja. — A tél folyamán 6 lesz szinpadunk legszivesebben látott tagja.

S. Z. Némethről sok jót hallottunk, így e feltepte után nem akarunk leletre pálcázni tőni. Azt észre vettük hogy ritka komikai érrel bír, de bizony vagy ő nem jó mai szerepéhez, vagy mai szerepe ő hozzá, mert bír ez tönkre volt téve. Pontarme egy finom elegáns párisi gavalér, nem pedig félg buta, legűggesztett fejű paraszt. Pontarme a sok elviharjásban heptikás lett a ki börtög méhélő hozza ki a hangot, s kőhög is néha egyet, egyet, de nem boros torkát reszeli, finoman ejti ki a szót és nem magyar-paraszt módjára.

Dömjén Rózsa és Lánczy Ilka előbbi Gabriella szép szende szerepét, utóbbi a bórzejátékos bonvivan Theodósiát játszták sikerrel. Dömjén Rózsa megjelenésekor tapsal üdvözölték.

Színház. — Az új czég. — A darab ismertetése ezúttal nem feladatunk, mert annak hírléj, midőn azt először adták szinpadunkon már ismertettük. Most csak az előadásról szólnok, melyben ismét két új taggal ismerkedhetünk meg. A tegnapi előadás oly összevágóan, kitűnően sikerült, hogy ezután szabadon lehetjük, hogy hasonló salon darabok a vidék egy szinpadán sem adathatnak elő oly ensemblesel.

nem halt bele. A tettesek el vannak fogva s Orosz Mihály lelke pedig könnyebben érezheti magát ott a hol van, mert gyilkossági büntény nem terheli. — Gyerekek mint „gyorszállítvány”. Az is amerikai találmány, hogy gyereket gyorszállítványnak adjanak fel. Egy tizenegy esztendő gyerek, Casey Pommel, a multkor máhahajgygyel a hátán érkezett Philadelphiába, mint gyorszállítvány, hová Kansasban lakó szülői Burley Izsákhöz küldték. A máhahajgygyelő rendszeres nyugtát adott róla, mint akármilyen podgyászról. — Amphitheatrion Ó-Budán. Az ó-budai ásátások, melyeket Torma Károly Trefort közoktatási miniszter által utalványozott kormánysegélyvel nemrégiben megindított, a legmerészebb várakozást meghaladó fényes eredményre vezetett. Egy amphitheatrion romjaira akadtak; — legközelebb talán már bővebb részleteket is közölhetünk e nagyfotosságu leletéről.

A gróf Festetics botrány utolsó felvonása. A szinképezedében a Leo olyat alkalmaztunk, va-eleveg Festetichek vezőlyt alkalmazhatlanul viselte magát, hogy a helygymiszter kénytelen volt Gömry osztálytanácsos személyében az ottani dolgok rendezésére kormánybiztos küldeni. A kormánybiztos ur helyzetet felette meg lett nehezítve az által, hogy Festetichek gróf bár több ízben tudatták vele, hogy jöjjön leközönni, az igazgatói állásról sehoggy sem akart lemondani. Végre csütörtökön tényleg lemondott. A hivatalos lap mai száma következő rövid hírt közli: „A vallás és közoktatásügyi magyar királyi miniszter, Szigeti József országos színi tanácsai tanárt és aigazgatót, ez utóbbi állásától saját kérelmére felmentette. E szerint az az affíre, mely anynyi port vert föl, befejezettnek tekinthető. — Festetichek gróf végleg megvált állásától, melyet az iskola tervezet reorganizációjáig nem fognak betölteni. Szigeti József tegnap foglaltat el tanári állását, mely alkalommal tanítványai és tanártársai zajos ovatióban részestették s Váradi Antal beszédeben üdvözölte a jeles művészt. Szigeti könyveze közönte meg ez ovatiót, mely nevezetesen tanítványai részéről abban nyilvánult, hogy emléktárgyat nyújtottak át az érdemes tanárnak. Az intézet adminisztratív ügyeit — értesülésünk szerint — tovább is Gömry Oszkár osztálytanácsos fogja vezetni.

A német színház ügyben a beadott felfolyamodványra a polgármester felterjesztése s illetőleg kísérő véleménye már elkészült. — A felfolyamodványban előforduló

Ily feltűnő olcsóság még nem létezett sehol, mint Székeshérvárott a „PROFETAHOZ” czimzett tulajdonosánál. K a b e l S Ü R G Ö N Y (Telegramm.) Rögtonzóve tudósítom a n. é. közönségét, hogy az előrehaladt idény végett nyári kelmék és más egyéb czikkek feltűnő olcsón CSÓ D-becslésen aluli

Árak végleges gyors eladásával lettem szírvé P. E. gyáros által megbizra, kívül szerződésom aljánk egyet, hogy tengerentúli szállítványát legfeljebb 40 nap alatt okvetlen elárusítani feladatommá teszem, tehát itt a jó alkalom, hogy a világi hírnévre szert tett „Profeta” czimű tulajdonosához Székeshérvárra folyamodjék a n. é. közönség, bárki is a legkevesebb paraszt a bevásárlást feltűnő olcsón fedezheti, ne késsék tehát senki e sorok áttéteése után azonnal megbizásait eszközölni, mert ily csodálatos olcsóság a XIX. században nem fog ismét kizálkózni, dacára, hogy a készlet óriási, a tömeges megbizások az kimerítik, azért azokat mielőbb eszközölni kérem. Tisztelettel

EIBISCH R. a „PROFETAHOZ” Székeshérvárott.

RENDKIVÜLI OLCSÓ KIVONAT

Table with columns for various goods like 'Ruhakelmék', 'Kabel', 'Gyolcsok', 'Különösen figyelemztetem a n. é. közönséget', 'Fekete és színes selymek', 'Fekete termoimat', 'Utolsó feltűnő olcsó kivitár', 'Paplanok, matrácok', 'Utolsó feltűnő olcsó kivitár', 'Áll különlegességekből'

Záradéku figyelemztetem a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy akármelyik czikkem nem tetszés esetén, visszavétetik és a legkészegebben kicseréltetik; vagy a pénz visszaadatik; megjegyzendő, hogy a visszaváltott portékat francó kell hozzám szállítani. A megrendelő közönség kérétek a czimet és a vasuti vagy postai állomást és az utolsó postát világosan megírni, hogy hátrány ne történjék sem egyik sem másik részére.

feld Ignác ur dijja) 2. dij, Erem és egy háta lóhoz teljea 16 álca — maszk. — 3. dij, Erem és egy lovagló ostar. A díjazásra elővezetett lovak felet a magyar kir. földmivélesi miniszterium, Debreczen város hatósága s a társaság küldötöiből alakított juri fogótelni. — Szimház-Thorának hívták azt az örmönnepet, mely a héttő esti szürkülettel a zsidók hájkaiba beköszöntött. Emékezte ez annak a nevezetes napnak, melyen Mózes a Jehova tíz parancsolatát a sinai hegyen kihirdet. A kevé-bé kegyes zsidók bel meglik ezt az ünnepet, de csak a kisdédek kedvéért, kiknek ez épen olyan várvavárt napok, mint a katolikus gyermeknek a karácsony. Estenden összegyűlnek a zsinagógában, s magokkal viszik szines papirosból készült zászlócskájukat, melynek végén vékony viaszgyertya ég. Ezzei a zászlóval követik a papot, ki a thorát (szentírást) körülhordozza a templomban. A sátoros ünnepep tegnap ért véget.

A szegedi kir. biztost, Tisza Lajost a szegedi zsidó községek kebelében létező szent-egylet (chevra kadisa) tisztelebeli tagul választotta. A diszoklelekt küldöttség fogja át-nyujtani a kir. biztosnak. — Jókai Mór legújabb regényét „Asz-szonyt kiser — embert kiser”, mely az „Us-tökös” legutóbbi számban teljesen megjelent most fordításban a „Pester Lloyd” közli tárczájában „Das Nihil in Ungarn” czim alatt.

Telephon-hálózat a fővárosban. A telephon hálózat munkáitait a főváros területén nemcsak megkezdik, Amerikából e célra nyelöz szerzőt munkást szerződtettek, kik a tél folyamában a munkálatokat el is végzik, úgy hogy tavaszra az egész hálózat közhasználatra lesz bocsátható. A gőcpontot, melyből a háló kiindul, a József-terem fogják föl-alítani.

Feltámadt meggyilkolt. Orosz Mihály kit az emberi igazgátszolgálatát a nagyváradi börtön udvarán nemrég bitóféra buzott, halála előtt mint írunk azt a vallomást tette, hogy egy szegény embert szűréért harmadmagával az uszopai erdőben meggyilkolt. A jegyzőkönyve vett vallomás alapján azonnal megte-tettek a szükséges intézkedések, hogy a bűntény áldozata földfeztessék. A lelkiismeretes nyomozásnak eredménye is lett, mennyiben, — az állítólagos meggyilkoltat felfalták — életben. — Kihallgatás folytán kiderült, hogy a szegény embert — a gy-ba — fő be-verték s felső ruháját lehuzták s mint vélt hullát az uszopai erdőben elrejtették. A szándé-kosság tehát meg volt, hanem a szegény ember győzedelmesen kiállotta az ütésekét és

Ingyen 20 frt bevásárlás után 1/4 szines abrosz.

Kizárólagos főraktár: palotaikapu-utca volt SZEIVALD-féle ház.

Ruhakelmék. Ezelőtt, Most 15000 Kamargó —85 —29 1000 minden szinben kamargó —85 —38 6500

Kabel (Telegramm) Gyolcsokból. Ezelőtt, Most 1 vég 30 róf, valódi nehéz szelinger 11.50 5.85

Különösen figyelemztetem a n. é. közönséget e 3-dik leltári kivonatomba, mely fehér és színes abroszokból, szalvétá és törülközőkből álland!!!

Fekete és színes selymek hallatlan olcsó áron!!! Ezelőtt Most 1 róf Grodenapi Feille 3.80 1.60 1 róf Faille de Paris minden szinben 6.50 1.85

Fekete termoimat, lüszterimeit, ripszeimet, már az őszi ivadra is melegen ajánlhatom!!! Ezelőtt Most 1 róf 6/8, 4 fekete alapin termo 2.80 —75 divat szerint 1.90 —68 1 róf 6/8, 4 fekete alapin termo 1.90 —68 1 róf 6/8, 4 fekete alapin termo 1.90 —68

Utolsó feltűnő olcsó leltári kivonat. Áll különlegességekből!!! Ezen czikkeken potom áron tudadok.

Záradéku figyelemztetem a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy akármelyik czikkem nem tetszés esetén, visszavétetik és a legkészegebben kicseréltetik; vagy a pénz visszaadatik; megjegyzendő, hogy a visszaváltott portékat francó kell hozzám szállítani.

Ingyen 60 frt bevásárlás után 1 szepen díszített kész ruha.

327. szám. ÁRJEJYZÉKE az „I S T V Á N” grózmalom készítményeinek. Árak ausztriai értékben Kóltségszámítások Debreczenben, kötelezettség nélkül. Lisztkeletti készpénz fizetés mellett 7% engedményvel.

Table with columns for flour types (A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z) and their prices.

115. szám. Budapesti gőzmalom lisztek árjejezke CSANAK JÓZSEF lisztkereskedéséből DEBRECZENBEN. 100 kilo kötelezettség nélkül, zsákkal együtt készpénz fizetés mellett. Egész zsák vételénél 5% engedmény. Záróké megfoglalás (1-8% 65% előjegy tiszta négyzetek. 8% 70%) Debreczen 1880. szept. 29.

Table with columns for flour types (A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z) and their prices.